

DELBÁCSKA

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Novisad, Trg Oslobođenja 3. szám, (Wagner palota). Telefonszám: 137. éjjel 488. Sürgőnycim: „Délbácska” Novisad.

NOVISAD, 1926. NOVEMBER 6.

SZOMBAT

Előfizetési ára: egy óra 40 din; három óra 120 din; fél évre 240 din, és egész évre 480 dinár. Egyes szám ára hétköznap 1:50 dinár, vasárnapként 2 dinár.

Mussolini és Briand

Mi történt volna, ha Mussolinit valóban eltalálja ádáz ellenfelének golyója? Addig jár a korszó a kutra, amíg el nem török és Olaszország politikailag annyira felizgatott légkörben, ahol különben a bombának és az orvgyilkoknak évszázados hagyományai vannak, alighanem addig fogják Mussolini ellen a merényleteket elkövetni, amíg a Duce sebezhetetlenségében hitt legendát meg nem semmisíti az a körülmény, hogy a merénylet tényleg sikerrel jár. Es azután? Szerfelett csatlakoznak azok, akik azt hiszik, hogy Mussolininek szindikalista vagy anarchista recept szerint való eltávolítása a közéletből a fascizmus bukását is eredményezi. Amiként Oroszországban Lenin halálával nem roppant össze a kommunizmus rendszere, úgy igen valószínű, hogy Mussolini helyébe azonnal a fascizmus új, sőt kérelmetlenebb garnitúrája kerülne. Azon tény következtében, hogy Mussolini ellen a merénylet ezáltal nem kommunista, de éppen fascista oldalról követték el — noha e merénylet ködös hátterét még a rendőri vizsgálat nem elemezte ki eléggé — megállja helyét a feltevés, hogy esetleg Mussolinit azért akarták eltenni láb alól, mert nem mutatkozott eléggé intranzigensnek.

Akárhogy is van, bizonyos, hogy a fasizmus Olaszországban nem egy rendkívüli személyiség szuggesztivitásától függ, de egy olyan vasbetontól és acébtól kiépített rendszer, amellyel külpolitikai viszonylatban is minduntalan számolni kell Francia. hivatalos körök, amelyek pedig nem nagyon rokonszenveznek a fasizmussal, szintén kénytelenek vele megbarátkozni és ha a mostani tünemények következtében egyidőre halasztást is szenvedett Briand és Mussolini találkozása az mégis be fog következni! Franciaország politikai érdekei kívánták az antifasizmus leszerelését és ez meg is történt. Briand levetette minden ellen-szenvét a diktatúrával szemben és le fog ülni tárgyalni Mussolinivel, Európa és a világtörténelem legmarkánsabb diktatúrával.

Nem lehet tulbecsülni Franciaországban az antifasista hangulat leszerelését, de már az is feljegyzésre érdemes, hogy e régi izzó fasistaellenes hangulat tűnőfélben van. Ugyancsak feljegyzésre érdemes, hogy dacára a hétfőn lezajlott ventimigliai olasz-francia összetűzésnek. Olaszországban hivatalos keretek között franciábarát hurokat kezdenek el pengtetni. A francia-olasz fasista ölekezés magánszorgalmából való nagykövete Coty, a híres parfümgváros, a Figaro tulajdonosa, aki hirtelen Rómába utazott, hogy e hangulatváltozásokról személyesen tudósítja lapját. A francia jobboldali sajtó el van ragadtatva, hogy a francia kormány kezd megfékezni az olasz emigrációs megmozdulásokat, a baloldali sajtó pedig hallgat, mert mit is csinálhatna a mai Franciaországban, amelynek kormányában a győztes baloldali kartell csupán harminc százalékban van képviselve? A francia szocialista sajtó inkább a tények egyszerű konstatálása, mintsem harci argumentum képen megállapítja azt is, hogy az eddig exponált radikálszocialista római francia követ René Besnard ur, az olasz ég alatt hirtelen frontot változtatott és ma ő is meggyőződéses mussolinista.

A kormánynak nem sürgős a tisztviselők drágasági pótléka

Beogradból jelentik: A politikai életben naponként feibukkano, esetleg megújuló kombinációk tegnap is sokat foglalkoztatták a parlament tagjait és azokat is, akik a szkupstinán kívül figyelik a politikai eseményeket. A fővárosban az a hír terjedt el, hogy a politikai helyzet parancsoló hatása folytán Uzunovics Nikola miniszterelnök Topolára utazik, ahol Öfelsége kihallgatáson fogadják. A miniszterelnök a délelőtti folyamán nem utazott el, sőt a délelőtti leghatározottabban megcáfolta mindazon híreket, amelyek topolai utjáról szóltak.

Topoláról tegnap érkezett vissza Balugdzsics Zsika római követ, akit a király kihallgatáson fogadott. Visszaérkezése után hosszabb ideig tárgyalta Uzunovics Nikola miniszterelnökkel.

A zagrebi Sirossmayer ünnepség hullámai még mindig nem ültek el. Az ünnepségen hivatalosan senki sem képviselteti magát még Rádicsék sem, mert az ünnepélyt a föderalisták rendezik.

A nemzetgyűlés tegnapi ülését délelőtti tíz órakor nyitotta meg Trifkovic Márko elnök. A mult ülés jegyzőkönyvének felolvasása után Markovics Pera kifogást emelt ellene. Megjegyzéseit azonban nem vette tudomásul a parlament többsége. A mentelmi bizottság jelentésének felolvasása után Kremzsár és társai javaslatát olvasták fel a tisztviselők drágasági pótléka ügyében. Kremzsár hosszabb beszédben megindokolta javaslatát és kérte tárgyalja azt le sürgősen a nemzetgyűlés.

Moszkovljevics, Bazala, Agatonovics és Vulevics támogatták Kremzsár javaslatát. Perics Vinko dr. pénzügyminiszter ellenezte a sürgőségi indítványt, mire a többség is elutasította azt.

Pasics Nikolát tegnap elsőnek dr. Miletics Szlavkó közegészségügyi miniszter kereste

fel lakásán és két óra hosszat tárgyalta vele. Utána még Zsivkovic Ljuba is feikereste Pasicsot és hosszabb ideig tárgyalta vele.

Politikai körökben tegnap igen behatóan foglalkoztak a kormány takarékosági terveivel, amelynek első megnyilvánulása a miniszteriumok számának csökkentése lesz. Az eddigi 17 miniszterium helyett csak 11 lesz. A kormánypártok nem hajlandók még redukálni a tárcák számát, az ellenzék viszont azon a véleményen van, hogy teljesen elég lenne 9 miniszterium is. A miniszteriumok számának csökkentését a központi igazgatásról szóló törvényjavaslattal együtt fogja elfogadni a nemzetgyűlés.

Rádics István tegnap tért vissza boszniai agitációs utjáról és ez alkalommal hosszabb nyilatkozatot tett a reá várakozó újságírók előtt. Rádics kijelentette, hogy a legközelebbi választások alkalmával pártja Boszniában a radikálisokkal közös listán fog fellépni. Azon kérdésre, hogy miért nem lép be most a kormányba, azt mondta Rádics, hogy csak akkor vállalna tárcát, ha ezt az állam érdeke kívánná, de csak akkor, ha Pasics is benn lenne a kormányban. Közölte azt is az újságírókkal, hogy Davidovics tudatta Pasiccsal, hogy csak akkor hajlandó belépni a kormányba, ha Pasics rendet terem a radikális pártban.

— Most — mondta Rádics — az az álláspontunk, hogy ha Pasics akarna a kormány élére kerülni, akkor valamennyien ellenzékbe megyünk. Ebben az esetben ugyanis bizonyára tárcát kapna Kojics, Janjics, Miletics Krszta és Jankovics Vellzár is, akikkel mi nem vagyunk hajlandók együtt dolgozni, mert ők vóinának a tulajdonképpeni miniszterek, a többiek pedig csak asszisztálnának nekik. Ezek az egész kormányzatot, elsősorban a pénzügyeket, ssját kezükbe ragadnák.

Békülékeny hurokat pengtetnek az angol bányászvezérek

Londonból jelentik: A bányász végrehajló bizottság több tagja kijelentette, hogy a bányász értekezleten békülékeny irányba fordult

a hangulat. Lehetséges, hogy már holnap megkezdik a tanácskozásokat a bányatulajdonosokkal.

Kolumbiában megindultak a hegyek

Kolumbiából jelentik: Kolumbiában Pereira község közelében, hegycsuszamlás folytán, hatalmas földréteg zuhant az Otú folyó medrébe, úgy, hogy a folyó kiáradt és több falut

előntött. Huszonhét ember a vízbe fult, mintegy ötszázan megsebesültek és igen sok háziállat elpusztult.

Francia katonaságot küldtek a spanyol határra

Párisból jelentik: A spanyolországi izgató hangulatra való tekintettel, különösen pedig a perpignani eseményekre való tekintettel a francia kormány két ezredet küldött a spanyol határra. A francia lapok spanyolországi jelentései szerint különösen Barcelonában na-

gyon ideges a hangulat, ami főleg Mazin ezredesnek, a katalonai szeparatisták vezérének a francia határon történt elfogatása miatt támadt. Mazin ezredes a francia határon két zászlóaljjal Spanyolországba akart bemasírozni és Kataloniát felszabadítani.

Hajón, kikötővárosban vagy határvárosban találkozik-e a két egymással szemben álló politikai világnézetnek, a parlamentárizmusnak és a diktatúrának e két európai képviselője, rész-

letkérdés. De, hogy e találkozónak igen jelentős következményei lehetnek az egész kontinens politikai küzdőterén, az az előjelekből mindinkább valószínűsíthető.

Bethlen István a magyar-román perszonalunió ellen

A magyar miniszterelnök a főrendiházi törvényjavaslatról

Budapstről jelentik: A nemzetgyűlés tegnap ülésén Szabó Sándornak a felsőházi javaslat mellett történt felszólalása után Bethlen István miniszterelnök mondott nagy beszédet. Beszéde elején megállapítja, hogy Nagy Vincének a magyar-román perszonalunióról tett kijelentései és vádjai alaptalanok és valótlanok. Ezután foglalkozott a jogfolytonosság kérdésével. Megállapította, hogy az 1920. évi I. törvénycikk az alkotmány jogi értelmében nem szakította meg a jogfolytonosságot. A nemzetgyűlés a jogok gyakorlása tekintetében azt a jogkört foglalja magában, amelyeket az országgyűlés és a király együttesen gyakorolt. A felsőház megalkotása a nemzetgyűlésnek nemcsak joga, hanem kötelessége is. A nemzetgyűlés a királyi hatalom gyakorlásának módjáról döntött azoknak a komplikációknak következtében, amelyek az Ausztriától való elszakadás és a Pragmatica Sanctio megszűnése folytán beállottak.

A történelmi alkotmánytól a nemzetgyűlés nem tér el, hanem a régi alkotmányt akarja a kor kívánalmaihoz mérten módosítani azzal, hogy korszerűen megreformálja a felsőházat és rendezze azokat a kérdéseket, amelyek a Pragmatica Sanctioval és a királyi hatalom gyakorlásával kapcsolatosak. Rámutatott ezután arra, hogy Apponyi maga módosította azt az elszólását, hogy a kormány forradalmi alapon reakciót csinál és kijelentette, hogy nem a kormányra és az egységspártra értette, hanem bizonyos csoportokra. A kormány az 1920. évi I. törvénycikk alapján áll és attól nem hajlandó eltérni, sem a jobb, sem a baloldal túlzása kedvéért. Ezen az alapon állt Apponyi is és ez a törvénycikk nem IV. Károly király akarata ellenére jött létre.

Azt hiszi, hogy nem kell leborulnia az előtt a demokrácia előtt, amely jogkiterjesztést ad, de a nemzet képviselőinek azt mondja, hogy a felsőházhoz és a királyi hatalom kérdéséhez nincs semmi köze és színleges demokráciát teremt azért, hogy az igazi nagy kérdésekkel a nemzet ne foglalkozhasson. Beszéde további során rámutatott arra, hogy az egész világon, egynéhány állam kivételével a kétkamrás rendszer divik, amelyre Magyarországon is szükség van. Szükség van a felsőházra azért is, mert Magyarország igen gyakran a hangulat ország, ahol nagyon könnyen támadnak hangulatok. A sajtó nem a közvélemény tükré, hanem a közvélemény preparálója. A magyar faj a szervezett propagandával szemben nem bír elég ellenállóképességgel. A magyarság kiváló tulajdonságokkal rendelkezik, de ezek mellett meg kell mondanunk hibáit is. Attért azután azokra a támadásokra, ame-

lyek a javaslat ellen elhangzottak. Ez a javaslat semmiféle restaurációt nem foglal magában, minden ilyen állítás merő tévedés. Eddig a Habsburg ház minden tagja, tagja volt a főrendiháznak, ezentúl csak az lesz a tagja a felsőháznak, aki magyar állampolgár, a magyar nyelvet bírja és megfelelő adót fizet. Azt is mondták, hogy a javaslat olyan családok tagjait akarja honorálni, amelyek Magyarországon négyszáz éven át abszolútizmussal kormányoztak. Erre azt válaszolja, hogy a javaslat a Habsburg családnak éppen azt az ágát honorálja, amely éppen az abszolútizmus ellen harcolt és védte a nemzetet. A magyar nemzet sohasem volt hálátlan még kevésbé lehet hálátlan azokkal szemben, akik nehéz időkben is kitartottak mellette. Ezután reflektál Horváth Zoltánnak arra az indítványára, amelyben felsőházi tagságot kíván megállapítani a kormányzó és családtagjai részére. Ez alól az indítvány alól nagyon kilátszik a lóláb. Horváth a múltban éppen ellenkező felfogására hivatkozott a kormányzó működésével kapcsolatban. Az indítványt teljesen komolytalanná teszi az a tény, hogy éppen arról az oldalról hangzott el, amelynek működése a legnagyobb ellentétben állott a kormányzó érdemeinek elismerésével. Tisztában kellene lennie egy nemzetgyűlési képviselőnek azzal a közjogi elvvel, hogy államfő nem lehet egyúttal a törvényhozás egyik házának tagja.

A nemzetgyűlés sokkal magasabb testület, semhogy ezzel az indítvánnyal komolyan foglalkozhasson. A magyar főnemességgel szemben kifejtett támadásokra vonatkozólag kijelenti, hogy annyi bizonyos, hogy a magyar főnemesség a magyar közélettel visszavonult. Sajnálja, hogy ez történt, mert a magyar főnemességnek kötelessége szerepet vállalni a nemzet érdekében. Évszázadokon keresztül Erdély nemessége és főnemessége érdemének nem kis része volt mindabban, ami az országban magyar volt és ami szabadság volt. Ezekkel az érdemekkel szemben, vajon milyen érdemeket szerzett a magyarországi szociáldemokrata párt? Az ezeréves Magyarországot ezeréven keresztül a magyar nemesi osztály tartotta és védelmezte meg. Ha ennek az osztálynak az érdemeit a szociáldemokrata párt össze akarja hasonlítani a maga érdemeivel, akkor ehhez egy kis szerénység is kell. A javaslatot azzal a reménnyel ajánlja elfogadásra, hogy az megfelel az ország tradicionális alkotmányának és a felsőház értékes része lesz a magyar alkotmánynak.

Bethlen István gróf miniszterelnököt beszédének elmondása után, a nemzetgyűlés többsége felállva percekig ünnepelte.

dern forgalom igényeinek.

— A noviszádi uttestet jövő szombaton, november 13-án adjuk át a forgalomnak. Egyes helyeken már most is közlekednek teherkocsik, de a hivatalos megnyitást a város csak a következő szombatra tervezi, amikor már megindulhat a vasút felőli teherforgalom is, mert addigra valószínűleg elkészül a még munkában levő vasút előtti tér kövezése. Ezzel azután véglegesen lekerül a napirendről a nagy erupcióval járt kövezési botrány, amely hónapokon keresztül tartotta izgalomban a lakosságot.

Egy üres zsákkal és álkulccsal felszerelt tolvaj be akart törni a Limán több villájába, de a rendőrök elfogták

A Kislimán villasorában csütörtökön este Drotar Daniló és Varoski Péter rendőrök teljesítették szolgálatot, amikor a sötétben egy gyanús emberre lettek figyelmeztetve, aki egy villa körül ólálkodott. A rendőrök igazolásra szólították fel az embert, aki erre szökni próbált, de a szemfüles rendőrök utolérték és a helyszínen megmotozták. Amikor a fiatal ember levelet kabátjában, egy üres zsákot került elő, amelyet a tolvaj a felső teste körül csavarta.

— Minek ez a zsák? — kérdezte a rendőr.

— Tetszik tudni — válaszolta talpraesetten a tolvaj; nagyon fáj a hasam s hogy melegeget tartson, zsákot csavartam rá.

A rendőrök erre előállították a tolvajt, akít a főkapitányságon megegyezően megmotoztak s ez alkalommal egy álkulcsot találtak zsebeiben.

A rendőrségen különben kiderült, hogy a tolvaj Majoros András 32 éves, irigi születésű kovács, aki csak azért jött Noviszádra, hogy a Limán valamelyik villájában szerencsét próbáljon.

— Hol akartál betörni? — kérdezte tőle a kapitány.

— Ahol alkalmam lett volna! Szegény ember vagyok és pénzre van szükségem. A zsákot mindjárt magammal hoztam, hogy nyugodtan elszállíthassam a lopott holmit.

— Miért nem keresel tisztességes foglalkozást? Miért nem dolgozol?

— Hát ez is egy munka, sokkal nehezebb és veszélyesebb, mint teszem, a hidat szerelni. Azután sokkal jövedelmezőbb mesterség! Csak egy bajom volt az egészben.

— Micsoda?

— Nem volt szerencsém. A rendőrök lefűleltek. Múskor majd jobban vigyázok magamra!

A rendőrség most a tolvaj multját akarja kideríteni mert valószínű, hogy már több betörést követett el Noviszádon. A nyomozás befejezése után átadják a ügyészségnek.

Romániában törvényellenesen oszlatták fel a községi tanácsokat

Brassóból jelentik: A királyi ítélőtábla tegnapi ülésén elrendelte a régi városi tanács visszahelyezését, mert feloszlátása szabályellenes volt. Néhány héttel ezelőtt a marosvásárhelyi ítélőtábla is hasonló ítéletet hozott.

Pályaudvarokon mindig követelje a „Délbácska-t“

BRENNER NŐVÉREK divatszalonja

Muzička ul. 7. szám alól átköltözött

Vojvoda Šupljinska ul. 5. sz. alá.

November 13-án megnyitják a Magyar ucca forgalmát

A Mátyás király uccától a Futaki utig terjedő uttest kövezési munkálatai már olyan előrehaladott stádiumban vannak, hogy rövidesen sor kerül az egész uttest megnyitására. A Délbácska munkatársa tegnap hosszabb beszélgetést folytatott Frank dr. mérnökkel, a kövezés vállalkozójával, aki a következőket mondotta munkatársunknak:

— Az egész utvonal kövezése már teljesen elkészült s most még csak a kátránygép dolgozik a hézagok betömése céljából. A kövezés nagyszerűen sikerült, amit a városi mérnöki hivatal is teljes mértékben elismer. A legfontosabb pedig az, hogy a kis bazalt koc-

kákkal való kövezés, csak flannytba kerül, mint a keramittal való kövezés. Ez olyan előnyt jelent a városra, amely anyagilag ki sem fejezhető. A város továbbfejlesztése céljából csak a bazalt kockát ajánlom, amely nemcsak, hogy olcsóbb, hanem tartósabb is.

— Legközelebb Beograd összes fontosabb utvonalait is bazaltkockákkal fogjuk kikövezni, nevezetesen a Kralja Aleksandra, a Cara Dusana, Vidinska, Ratarska és Grobljanska utcákat, amely uttest negyvenezer négyzetméternek felel meg. A beogradi városi tanács is célszerűbbnek találta a bazaltkockákkal való kövezést, amely mindenképpen megfelel a mo-

APOLLÓ ma és holnap! — A legnagyobb filmszenzáció!

Pompeji pusztulása

E. L. Bulver regénye 2 rész 12 felvonásban. — Gyönyörű felépítés! — Művészi játék! — 2 1/2 óras előadás!

A noviszádi rendőrség szélhámosságok miatt letartóztatta a noviszádi vasuti rendőrség volt főnökét

A beográdi hatóságok körözölevele alapján tartóztatták le a volt vasuti komisszáriust, aki erélyesen tiltakozott a rendőrség „inkollegialitása” ellen — Bácsstopolán, mint a pénzügyminiszter öccse mutatkozott be

A beográdi rendőrhatalóságok már hosszabb ideje körözik Perics Radoje, 25 éves aleksandrováci születésű volt vasuti komisszáriust, aki két évvel ezelőtt a noviszádi vasuti rendőrségnél teljesített szolgálatot. Amikor a noviszádi vasuti rendőrség még az államrendőrség kötelékébe tartozott a belügyminiszter Perics Radojé nevezte ki a rendőrség főnökévé, aki tudvalevőleg a demokratapárti Purics Dragojeics rendőrfőnököt váltotta fel. A minisztérium azonban csakhamar feloszlatta a noviszádi vasuti rendőrséget, amelyet azután a város vett át. Perics nyugdíjba küldték, aki azóta más foglalkozást vállalt és a szélhámosságok egész sorozatát követte el.

Néhány hónappal ezelőtt Perics a Bácska különböző városaiban tünt fel. Elegáns fellépése és behizelgő modora folytán csakhamar a legelőkelőbb társaságokba is bejáratos lett. Kizárólag olyan összeköttetéseket keresett, ahol pénzes embereket sejtett, akiket azután alaposan kifosztott. Rendszerint ideiglenes „pénzzavarára” hivatkozott s az áldozatok soha sem utasították vissza az előkelő komisszáriust. Leányos házaknál is megfordult s ilyenkor diszkrétan jelentős pillantásokat vetett a legidősebb leányra, mintegy sejtetve, hogy házassági gondolatokkal foglalkozik. Az apósok pedig siettek ropogós bankókkal leelőlegezni leányuk boldogságát.

Bácska Topolán a múlt hónapban tünt fel Perics, ahol már mint Perics Ninkó pénzügyminiszter öccse mutatkozott be. Az előkelő összeköttetésre való hivatkozással azután több szélhámosságot és csalást követett el. Az embereknél akkor sem tünt fel Perics működése, amikor már mint fősolgabíró és a csetnikek vajdája lépett fel. Az áldozatok fizettek, Perics pedig világra élte a világát. Beogradban is megfordult több ízben, ahol egy gazdag kereskedőt fosztott ki. A kereskedő feljelentést tett ellene, a rendőrség azonban már csak a hűlt helyét találta. Miután Perics megszökött Beogradból a rendőrség köröző levelet bocsátott ki ellene.

Csütörtökön délután Perics Radoje Noviszádon tünt fel. Malencsics Radoljub rendőr

kapitány éppen a városháza előtt sétált, amikor Perics a főútcán keresztül a katolikus templom felé tartott. A kapitány azonnal felismerte, utána sietett és diszkrétan félrevonta:

— Kérem csak egy percre — mondotta Malencsics: sziveskedjék a főkapitányságra követni. Szeretnék elbeszélgetni Önnel.

— Ó, szivesen — válaszolta Perics, aki mitsem sejtve nyugodtan a városházára követte a kapitányt. Amikor a bünygyi osztály hivatalos helyiségébe értek, Malencsics így szólt hozzá:

— Maga Perics Radoje, akit a beográdi rendőrség különböző szélhámosságok miatt köröz?

— Pardon, tévedni méltóztatik — válaszolta a delikvens. En Perics Radoje noviszádi rendőrfőnök vagyok! Itt a kinevezési okmányom!

S ezzel máris előkotorázta zsebeiből a belügyminiszter hivatalos kinevezési okmányát, amellyel Perics Radojé a noviszádi vasuti rendőrség főnökévé nevezi ki.

— Elhiszem kedves barátom — válaszolta a kapitány, de azért Ön mégis többrendbeli csalást követett el.

— Ez rágalom, kolléga ur — felelte Perics. Valaki bosszúból feljelentett engem!

— Ez majd elvállik — mordította a kapitány. Egyelőre őrizetbe helyezem!

— Micsoda? Csak nem fogja saját kolégáját becsukni?

— Dehogy nem. A köröző levél alapján letartóztatom!

Perics Radoje erre már békülékenyebb hurokat pengetett. Miután látta, hogy ennek már a fele sem tréfa, belenyugodott sorsába.

— Csak arra kérem — mondotta, hogy tiszta cellát adjanak. Hiszen tudja kolléga ur, hogy én is már lecsukattam embereket s tudom, hogyan néznek ki a rendőrségi cellák.

A kapitány valóban tisztább cellát utalt ki a volt rendőrfőnöknek, aki erre sóhajtván bevonult szokatlan lakosztályába.

A rendőrség Beogradba kísérteti Perics Radojé.

A sarlah még egyre terjed s tegnap megbetegedett a noviszádi főkapitány ajtónállója is

Piros cédula a főkapitány irodahelyisége előtt

Beszámoltunk a városban ijesztő módon elterjedt tifuszbetegségekről. Nem mulik el nap újabb bejelentés nélkül. A tifusz mögött a sarlah sem marad el s tegnap ismét két sarlahmegbetegedés fordult elő. Amíg azonban eddig leginkább gyermekek dőltek ágynak, tegnap egy felnőtt ember is megkapta a betegséget. Szlankamenác Tószó, a főkapitány népszerű szolgálója és ajtónállója. Szlankamenác a főkapitány irodahelyiségének előszobájában teljesített szolgálatot, ahol állandóan nagy tömegek várakoznak, amíg bejöhettek a főkapitány szobájába. Szlankamenác mindig a legnagyobb előzékenységgel kezelte az embereket, ő jelentette be a sorra kerülőket s ő intézte a kérvényezőket aktáit, amennyiben azokat személyesen prezentálta aláírás végett a főkapitánynak, hogy megkímélje őket a felesleges ácsorgástól. A sok emberrel való érintkezés közben érthette a fertőzés.

A városi tisztiorvosi hivatal azonnal kórházba szállította a beteget, fertőtlenítette az előszobát s a szoba ajtajára piros cédulát ragasztott ki a szokásos nagybetűs szöveggel:

RAGALYOS-BETEGSÉG

A közönség tegnap egész nap alig tudott betelni a csodálkozástól a piros cédula láttára. A városházán megfordult emberek sehogy sem tudták megmagyarázni, hogyan került a piros

cédula az iroda ajtajára.

— Hát odabent fekszik a beteg? — kérdezték a rendőröktől.

— Dehogy! Csak ott betegedett meg — válaszolták a rendőrök. A piros cédula csak azért van kiragasztva, hogy valaki be ne menjen a szobába.

Csak most tudták meg az emberek, hogy Szlankamenác volt az, aki megkapta a betegséget. De azért mindenki külön-külön kellett megmagyarázni, hogy miért ragasztották ki a piros cédulát az iroda ajtajára.

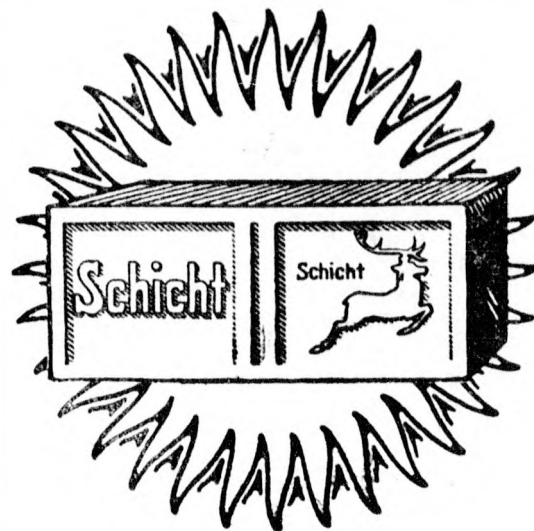
A sarlahmegbetegedésekre vonatkozólag egyébként a következő információkat kaptuk:

— Ritkább eset, hogy felnőtt is elkapja a betegséget, de annál veszélyesebb. A városházán, ahol annyi ember megfordul, a fertőzés lehetősége sokkal valószínűbb, mint másutt. Akinek tehát valami dolga akad olyan helyen, ahol egyszerre több emberrel találkozik, hazatérése után azonnal mossa meg a kezét, de nem pusztán vízzel, hanem szappannal, de nem toalettszappannal.

— Nap-nap után újabb sarlahmegbetegedéseket jelentenek be az orvosok. Miután a Dick-féle szérum kitűnő oltóanyagának bizonyult, a betegség rendszerint sima lefolyású. A gyógyultak létszáma örvendetes növekedést mutat. Mindazonáltal óvakodjunk minden fertőzési lehetőségtől és tartsuk be szigorúan az

Némelyik szappan lehet jó,
Schichtszappannál egységem jobb,
Mégis csak legjobb:
a „Szarvas”-jegyű

Schichtszappan.

Legyen elővigyázatos, ha más szappanokat mint „épolójó” vagy „szintén Schichttől” kínálnak Önnek.

A legjobb minőségért csakis a Schicht név és Szarvas-jegy szavatol.

egészségügyi felügyelőség tanácsait, amelyeket a falragaszokon közöltek a közönséggel.

— Az iskolák bezárására egyelőre nem kerül a sor, mert az iskolásgyermekek amúgy is állandó orvosi felügyelet alatt állanak s a járvány nem olyan súlyos, hogy ilyen kényszerrendszabályokhoz kellene folyamodni. A fertőzés elkerülésének legfontosabb előfeltétele a tisztaság s aki ügyel magára, nem kaphatja meg a betegséget.

Felbomlott a budapesti demokratikus blokk

Budapestről jelentik: A magyar nemzetgyűlésen, de különösen a fővárosi törvényhatóságban a legutóbbi időben kihívó ellenzéki tevékenységet fejtett ki az a kisebbségi politikai csoport, amely demokratikus blokk néven verődött össze. A blokknak tulajdonképpen Vázsonyi volt a megteremtője és irányítója. Vázsonyi Vilmos halála után a demokratikus blokkban ellentétek merültek fel, mert a csoport tagjai a blok csekély politikai súlya miatt nem érvényesíthették egyéni érdekeiket. A tulajdonképeni bomlási folyamat a nemrég lezajlott budapesti polgármesterválasztás után indult meg, mert a szavazatok számarányából kitért, hogy a blok távolról sem egységes és a tagok közül sokan a keresztény közszéki párt jelöltjére adták le szavazatukat.

Az ellentétek méginkább kiéleződtek a néhány nap előtt lezajlott városi tisztviselői választások alkalmával, amikor is dr. Gál Jenő és még néhány vezető tag már a városházi ülés-teremben bejelentette a blokkból való kilépését. A demokratikus blokk vezetői közül sokan megkísérelték a kilépőket szándékuk megváltoztatására rábírni, de ez az igyekezet meddő maradt, sőt a disszidensek tábora időközben annyira megszaporodott, hogy most már a párt vezetőemberei is beismerik, hogy a demokratikus blokk megszűntnek tekinthető. A szétszéledt tagok közül néhányan a szociáldemokrata párt felé orientálódnak, de túlnyomó többségben a Kállay-féle mérsékelt polgári csoport felé közelednek. A párt végleges feloszlását a blokk mai utolsó ülésén mondják ki.

Olvassa a Délbácskát!

HIREK

Merkaptán.

Rövidesen megnyílik a gázgyár s az overtür már napok óta csiklandozza orrunkat. Egyformán éri ezt minden orr s az uccán lép-ten nyomom gázillatok terjednek felénk.

— Honnan a ménküből — mondják az emberek — gyűn ez a gázszag, amikor még nem működik a gázgyár.

Az emberek gondolkoznak, kalkulálnak, spekulálnak s nem tudják, hogy Noviszádon akkor is lehet gázszag, amikor nincs gáz, s a gáz akkor is gáz, ha a gáz csak akkor lesz gáz, ha még nem gáz. Ez a noviszádi géometria teória, olyasféle mint Archimedes tétele avagy Achilles sarka. A sarok is annyiban sarok, hogy minden uccasarkon büzlük a gáz. Diogenész lámpával kereste az embereket, Noviszádon pedig merkaptánnal keresik a gázt. Lám, milyen rohamosan fejlődött a technika Diogenész óta. Azzal a különbséggel, hogy akkor még nem ismerték a gáz kellemes illatát. Még a merkaptánt sem ismerték. Pedig a merkaptán ördögös masina lehet. A mérnökök merkaptánnak hívják, a közönséges ember csak annyit tud róla, hogy illatfejlesztő, jobban mondva a „kellemetlen illatok összességének fejlesztési kutatója”. A gázgyárhoz ugyanis gázcsövek is kellenek, miután azonban a gázcsövek sok helyütt repedeznek s a repedésekből gázillatok szállnak fel, ez illatot csak akkor érezni, ha felkutatjuk eredetének súlypontját. Ehhez a sarki kutatáshoz kellenek a merkaptánok, a büzfejlesztők. Azért büzlük most Noviszádot.

Amikor azt a technikai műveletteóriát megmagyaráztuk egy kíváncsi atyafinak, a bácsi így szólt:

— Mondja csak uram, aztán mikor hozták be ezeket a merkaptányokat?

— A napokban — válaszoltunk.

— Hm, — morfondírozott az atyafi — pedig arra mifelénk a Limánon már évek óta büzlük s mégsem mondják, hogy azért büzlük, mert „kapitány”, hanem azért, mert szaglik, az ebadta.

1926. November 6. Szombat

Római katolikus: *Lénárd*. Protestáns: *Lénárd*. Görög keleti: (Okt. 24.) *Arétasz*. A Nap kel reggel 6 óra 50 perckor, nyugszik 16 óra 37 perckor. A Hold kel 7 óra 23 perckor, nyugszik 17 óra 24 perckor. Nemzeti Színház: A falu rossza. Apolló mozi: Pompéji pusztulása. Odeon: Kohn és társa.

Időjárás: (A petrovaradlni katonai meteorológiai állomás jelentése) Keleten még tart az anticiklon csendes, derült és ködös idővel. A Földközi tengeri depresszió az ország nyugati részén helyenként erős déli szeleket és esőt okoz, amely helyenkint bőséges (Szani 30 mm. Gospics 24 mm. Lyublyana 12 mm.) Az Atlanti Óceán felől szokatlan erős depresszió (Irország 727^{mm}) tart a Földközi tenger felé. A hőmérséklet nálunk kevésbé emelkedett.

Időjárás: Hazánkban változó idő várható. Keleten még tartós lesz a csendes, nagyrészt derült idő, nyugaton azonban erős szelek és kiadós eső lesz. A hőmérséklet nem fog lényegesen változni. Noviszádon változó, enyhe idő lesz, mérsékelt széllel, felhővel, esetleg esővel. A hőmérséklet maximuma 22 C°, minimuma pedig 10 C° lesz.

— **Jubileumi körmenet.** A második jubileumi körmenet kedvező idő esetén, vasárnap 7-én délután 3 órakor indul a plébánia-templomból. A kijelölt templomokat ugyanazon rendben látogatják meg mint az első körmenet alkalmával. Kérjük a különböző kath. egyletek tagjait, hogy a körmeneten minél nagyobb számban jelenjenek meg.

— **A mai teaestély.** A katolikus női liga ma este nyolc órai kezdettel tartja meg teaestélyét a Katolikus Körben. A teaestély

művészi programját olyan jól válogatták össze, hogy a műértő közönség részére nagy élvezetet fog jelenteni.

— **Társasvacsorát rendez** a ref. egyházi dalárda f. hó 6-án, szombaton este 8 órakor a Maros-féle vendéglőben, mely alkalommal a dalárda alapító, pártoló és működő tagjait ezuton is meghívja a rendezőség.

— **Az Aeroklub estélye.** A noviszádi Aeroklub ma este 9 órai kezdettel táncos egybekötött intím estélyt tart, amelyre ezuton hívja meg tagjait és azok vendégeit.

— **Kirándulás.** A Fruska Gora turistatársaság vasárnap több társas kirándulást rendez a Fruska Gorába. Az I. csoport a „Kasija Miletic” kamenicai helyi hajóval indul szombaton délután egy órakor Gracsanin Gaja vezetésével a Vénácon vagy Zmajevácon fog éjjelezni. Aki ebben a csoportban részt akar venni, annak a Putnik menetjegyirodában kell jelentkezni. A II. csoport vasárnap reggel fél hét órakor indul Kassowitz Emil vezetésével. A III. csoport a 8 órai hajóval indul.

— **Egy szegedi egyetemi tanár a lengyel Tudományos Akadémia tagja lett.** Krakóból jelentik: Szadatzky Lajos szegedi egyetemi tanárt a krakkói Tudományos Akadémia tagjává választotta.

— **Egyesített ügyvédi iroda.** Dr. Kovács Bódog és Dr. Maties Milán noviszádi ügyvédek ügyvédi irodáikat egyesítették és közös irodájukat Noviszádon, Mileticseva ul. 46. sz. alatt (dr. Kovács Bódog ügyvéd eddigi irodahelyiségében) folytatják.

— **Áramszünet.** A noviszádi villamos-sági r. t. közli: Folyó hó 7-én reggel 8 órától 10 óráig a főposta, Kr. Aleksandra, Kr. Petra, Trg Oslobodjenja, a vágóhidhoz vezető ucca és környéke ki lesz kapcsolva.

— **Nyugdíj nélküli nyugdíjasok** hozták el okmányukat folyó hó 7-én vasárnap délután 2 órakor a „Maros” vendéglőbe. Futaki ut 101. Előbőség.

— **Dr. Vermes Anna** orvosnő a Duna-uccából *Safarikova ucca 6. szám alá költözött át* (a református templommal szemben), ahol rendeléseit újból megkezdte.

— **A zagrebi katolikus egyetemi hallgatók „Vojvodina” egyesületének közgyűlése.** A vajdasági katolikus egyetemi hallgatók zagrebi egyesülete, a „Vojvodina”, az idei tanévre a következő tisztkart választotta meg. Elnök: Nagy Ivo cand. jur., alelnök: Piukovich István stud. med., I. titkár: Janovits János cand. jur., II. titkár: Nett Márton stud. med., I. pénztárnok: Wehaer György stud. ing., II. pénztárnok: Krámer Ádám stud. ing., háznagy: Speiser Ferenc stud. med., revizorok: Leszmeister László stud. jur., Szarvas Vince stud. med.

— **Magyarországon leszállítják az örkösödési illetéket.** Budapestről jelentik: A pénzügyminiszter az örkösödési illeték leszállítását tervezi. Az adóterhek csökkentéséről szóló javaslat keretében a pénzügyminiszter keresztülviszi az illetékreformot is. A miniszter elsősorban a gazdatársadalom súlyos adóinak mérséklését kívánja.

— **A spanyol kormány a francia kormányak közötti a legutóbbi összeesküvés elfojtását.** Madridból jelentik: A spanyol kormány a legutóbbi leleplezett összeesküvésről közleményt adott a sajtónak, amely többek között a következőket mondja: A spanyol rendőrség mintegy tizenhárom nappal ezelőtt értesült az összeesküvésről, amelynek egyetlen célja a köztársaság megzavarása volt. Az összeesküvés Spanyolországban csak kevés elemmel volt egyetértésben. Az ország nyugodtan élhet tovább és azt nemcsak a rendőrségnek köszönheti, hanem a francia kormányak is, amely nem hajlandó megengedni, hogy visszaéljenek azzal a vendégszeretettel, amellyel a politikai menekülteket befogadják.

— **Negyvennégy halottja van a charleston táncnak Amerikában.** Az igazi amerikai nem ismer határt. Minden excentrikus dolgot felkarol és minden dologból versenyt csinál, különösen ami a sportot illeti. A sportért él, hal! Lázás kultiválója lett a charlestonnak, mely a legnagyobb ellensége az egészségnek és a parkettnek, ha tulzottan táncolják.

Ennek dacára győzött az egzotikus tánc és olyan nagyfokú mániává fejlődött Amerikában, hogy ennek a táncnak, mely az amerikalak szerint is csak félig-meddig állja meg a kritikát az általános erkölcs szempontjából, mégis oly sok híve akadt, mint eddig egy táncnak sem és Amerika apraja-nagyja egytől egytől rakja a charlestont, hol otthon, hol pedig az amerikai méretű táncteremben. Destruktív táncnak deklarálta sok neves orvos a charlestont és pácienseik érdekében a charleston betiltását is kérték, mert több esetben olyan súlyosan betegedtek meg pácienseik, hogy csak nehezen tudták megmenteni őket az életnek. De a betiltás, amely egyes helyeken megtörtént és az orvosok hadjárata, éppen az ellenkezőjét eredményezte. Még többet táncolták rövidesen a charlestont, míg a közelmúltban egy emeleti táncterem parkettje, melyen kétszáz pár táncolta ezt a romboló táncot, leroskadt alattuk, amely alkalommal negyvennégy férfi és nő lelte halálát. Körülbelül ugyanannyian sebesültek meg súlyosan, míg a többiek szerencsésen kisebb sebesüléssel menekültek meg. Ma statisztikát vezetnek arról, hogy a tulzott amerikalak közül hányan betegedtek meg charlestontól. Egyik a sok beteg közül, egy fiatal, úde yenki lány meghalt és most a temetőben egy új síremlék hirdeti a charleston negyvenötödik halottját. A sírkövön az elhunyt lány fényképe van, alatta ez a megható mondat van belevésve: Evelin Kiron. Elt 17 évet. Meghalt charlestonban. A charleston eredetéről az amerikalaknak az a véleményük, hogy egy északafrikai néger importálta, de mert nem lett azonnal népszerű, nem ambicionálta népszerűsítését. Később azonban az amerikai „lady”-k felfedezték valahol, kegyeikbe fogadták és azóta úgy dühöng mint valami ciklon.

— **A népegyetem előadása.** A noviszádi népegyetem előadás sorozatában szerdán a dekoratív művészet népies motívumairól tart előadást M. Inkiosgyi.

— **Dohánycsempészésért egy évi fogház.** A beogradi monopol igazgatóság 1800 dinár pénzbírságra és 360 napi elzárásra ítélte Dungyeroz Pera futaki földművest, mert 17 kg. dohányt akart csempészni. A 360 napi elzárást 18.000 dinár pénzbírságra lehet átválttatni, mivel azonban nem volt annyi pénze, tegnap megkezdte büntetése kitöltését a noviszádi ügyészségi fogházban.

— **Egy kerékpárért tizenöt napi elzárás.** Valentik Janko pivnicai földműves 1923. október 25-én Despot Szveli Ivánon Mijatov Gyóka házából egy kerékpárt lopott. A noviszádi bíróság ezért tegnap tizenöt napi fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

— **Értesítés.** A n. é. közönség tudomására hozom, hogy áraitam mélyen leszállítottam és 6 drb. levelezőlapot már 80 dinárért, 3 drb. igazolványképet 40 dinárért készítek. Vajda fényképezési műintézet és fényképnagyító Intézet Noviszád.

— **Tovább emelkedik a Duna és Dráva vize.** Dráva és Duna vizállása még továbbra is emelkedik. Bécsből újabb emelkedést jelentenek, ami csak azért jelent veszélyt, mert a juliusi árvíz alkalmával áttört gátakat a legtöbb helyen még mindig nem javították ki. A szombori hidrotechnikai osztály most sürgősen kijavítja megrongált gátat Apatin és Bojgojevo környékén.

— **Baleset a Dunán.** Tegnap délelőtt fél tíz órakor könnyen végzetessé válható baleset történt a Dunán. A Noviszád és Petrovaradin között közlekedő „Livius” gőzös jegyszedője a hajó korlátjának támaszkodott és vizet akart meríteni a Dunából. A korlát azonban annyira korhadt volt, hogy eltört és a jegyszedő a Dunába esett. A hajó mentőövét azonnal utána dobták és így sikerült is megmenteni. Mi történt volna azonban akkor, ha a korlátra történetesen több utas támaszkodott volna és azok estek volna a Dunába?

— **A noviszádi korzó egy pillanatra megállt.** Az történt ugyanis, hogy Horváth Joco, a Kron-ház házmesterének fia a korzóséta közben hirtelenül rosszul lett és eszméletlenül összeesett. Már halottnak is hitték, amikor hosszabb élesztgetés után lábraállították és nagy kíséret mellett lakására vezették.

— Richard Rosenberg f. év november hó 9-én (kedden) nyitja meg modern táncintézetét az „Elite“ kávéház külön termében, ahol Charleston, Tangó stb modern táncok kerülnek tanításra. Táncórák az ifjúság részére délután 6-1/2 ig, felnőttek részére este 9-10 ig. Jelentkezni lehet naponta ugyanott. Kívánságra különórák is.

— **Európa a lesgzaporább világrész, a világkereskedelem sulypontja az Atlanti oceánról a Csendes oceanra terelődik át.** Genfben Theunis volt belga miniszterelnök előnkletével a világ gazdasági értekezést előkészítő szakértői bizottság, amely most tartja második összejövetelét. A bizottság tanácskozásait két napra tervezik. A bizottság munkalatainak alapjául szolgáló jelentésekben, amelyeket a Népszövetség hírszolgálati osztálya most tett közzé, az alábbi adatok szerepelnek: A lakosság száma és az egész világkereskedelem 1926-ban öt százalékkal alacsonyabb mint 1913-ban. Európa lakossága, beleértve ázsiai Oroszország lakosságát is, valamivel több mint egy százalékkal szaporodott. Északamerika lakosságának száma 1913 óta közel egyötöd és Délamerika, valamint Ausztrália lakosságának száma pedig valamivel több mint egyötöd százalékkal szaporodott. A többi világrészben a lakosság szaporodása nem volt ilyen gyorsmértű. A kereskedelmi forgalom sulypontja az Atlanti oceánról a Csendes oceanra terelődik át.

Milliókat érő füttyszó

Kulisszatologatóból világhírű zeneszerző Beszélgetés a Valencia komponistájával

Jose Padilla, a világhírű Valencia és más népszerű szezonlágerek szerzője most Párisban tartózkodik, ahol a Moulin Rouge színpadán lép fel estéről-estére és saját kompozíciót adja elő. Padillát meginterjúvolta egy újságíró akinek az alábbi érdekességeket mesélte el.

— Mi volt azelőtt? — kérdezte.

— Statiszta és kulisszatologató. Ha nem kellett statisztálni, akkor kulisszát tologattam, ha nem kellett kulisszát tolni, akkor... igen. A nagy nő énekelt és én álltam mereven a diszgardában, avagy betettem az ajtót, a főur mögött, avagy — tudtam, hogy kitalálja! — jelentettem, hogy a kocsi előállt...

— Hogy került a zenéhez?

— Esküszöm önnek, hogy tisztára véletlenül. Egyszer unalmamban füttyörészttem az igazgató irodájában, amikor éppen bejött a diri. „Na most kirugnak Padilla“ gondoltam és ép még elkeseredettebben füttyörészttem, mint akinek már ugy sincs több veszteni valója. Az igazgató azonban nem rugott ki, hanem megkérdezte: „Mi ez, amit füttyörészik? Hé!“

— Ez egy dal — feleltem én és viccesen hozzátettem: „saját szerzeményem“. A direktor erre azt mondta, hogy kottázam le nyomban. Ezt könnyű volt mondani, de anuál nehezebb kivinni, tekintve, hogy nem ismertem a hangjegyeket. Erre lehvitták a karmestert és rám para csoltak, hogy füttyüljem el ismét az előbbi dalt. Életem legnagyobb tragédiája ekkor következett be: nem emlékszem már a dallamra s akárhogy is erőlködtem, csak nem jött a számra az átkozott.

Végül valami egész mást füttyültem neki, ami színtén megnyerte a direktor tetszését, ám még ma is azt mondja Cavallini, a san-sebastiani Opera volt igazgatója, hogy az a dal volt életem legszebb szerzeménye, amit elfelejtettem. Most is fáj a szívem utána.

— Ki a kedvenc zeneszerzője?

— Természetesen Padilla!

— Hogy dolgozik?

— Előbb hangulatot keresek, aztán addig füttyülök amíg kijön belőle valami. (Akár Zerkovitz!)

— Hol fogadták a legszívesebben?

— Olaszországban. Az olaszoknak valódsággal nemzeti daluk lett a Valencia.

Padilla szerzeményei bejárták és bejárják az egész világot és eddig több millió frankot keresett slágereivel a füttymber.

SPORT

Nemes ellenfelek végsőig megfeszített küzdelmét várjuk a holnapi OSKV—NAK találkozástól.

Kevés olyan mérkőzést játszottak le eddig Noviszádon, amely érdekesebb és nagyobb jelentőségű lett volna, a holnapi OSKV-NAK összecsapásnál. A futball változó szeszélye sokszor érdekes fordulatot teremt és nem mindennapi esettel állunk szemben most is, amikor két helybeli rivális áll egymás ellen, hogy a tiszta sportszerűség jegyében, teljes odaadással megvívott küzdelemben megszerezze a bajnokság első helyezését — egy másik város csapatának.

Mert valószínű, hogy a holnapi összecsapás, amelyre különös érdeklődéssel készül a város közönsége is, a sabáci Macsva ölébe hullatja az őszi bajnokság zászlaját.

Lehet, hogy nem így lesz, mert a futball-szerencse járása kifürkészhetetlen, de bárhogy lesz is, ennek a mérkőzésnek jelentőségét, nem a szerencsepontok ide, vagy odahullása szabja meg.

Ez a mérkőzés két szempontból emelkedik a mindennapi futballjátékok jelentősége fölé. Két nagy feladat megoldását állítja a küzdő csapatok elé és reméljük, hogy a két csapat sikerrel állja meg ezt a kettős erőpróbat.

A kevésbé jelentős egyik feladat az, hogy hosszú évek bajtársi küzdelmei során, egyazon város dicsőségéért küzdő két csapat, minden lokálpatriotizmust félretéve sportszerűen és teljes tudásával küzdjön egymás ellen akkor is, amikor ebből a nemes versenyből, talán egy másik város együttesére háramlik a siker. A másik sokkal jelentősebb feladat pedig az, hogy a bajnoki helyezés, a városi elsőbbség, a hírség és bármilyen más sportszemponok érdekes összetalálkozása folytán, különös jelentőségű mérkőzésen, a játékosokat elsősorban a sportszerűség és a nemes ellenfeleket jellemző kölcsönös bajtársiasság vezérelje.

Mert lehetnek ennek a holnapi mérkőzésnek olyan pillanatai, amelyek a csapat játékosainak és közönségének idegeit és fegyelműzettségét nagyon is próbára teszik. Történhet ezen a holnapi mérkőzésen a játékosok, vagy a közönség egynemelyike részéről olyan ideges meggondolatlanság, amely az adott pillanatban utánzásra csábíthat játékos és közönséget egyaránt. És az önfegyelműzésnek ebben a nagy kísértésében vajjon elég erősnek bizonyul-e a noviszadi sportkultúra?

Reméljük igen. Ne feledjük, hogy futball-sportunk jövője minél több erős mérkőzést követel, ez pedig nagyobb izgalmaival jár, tehát nagyobb önfegyelműzési igényel. Jelentéktelen mérkőzésen nem nehéz a sportszerűséget megőrizni, de a jelentéktelen mérkőzések nem viszik előre a futballt, az izgalmas játék pedig csak akkor élvezhető, ha fegyelműzött a játékos és közönsége egyaránt.

A holnapi mérkőzésnek ez a legfontosabb problémája Nem a bajnoki pontok, vagy a helyezés sorrendje. Mert ezeken tavaszig még sokat változtathat a sportszerűség, fegyelem és a bajtársi érzés, amely ha a holnapi találkozáson győzedelmeskedik, győzni fog Noviszad, bárhova kerüljön is a két bajnoki pont.

A Juda Makkabi Sportklub közleményei: Az ifj. csapat pont fél 9 órakor a Rádnicski ifj. ellen játszik. A törpecsapat 9 óra 35 perckor játszik a Rádnicski törpecsapata ellen. A Makkabi I. A) 10 óra 45 perckor játszik a Makkabi I. B) ellen. Valamennyi mér-

közést a NAK pályán tartjuk meg 2-szer 30 percig 5 perc szünettel. Öltőködés a mérkőzések kezdete előtt 30 perccel a Karadjordje pályán. I. A) csapat: Máté, Kahn, Német, Brüll, Janics, Schwemm, Jakobovics, Mojzes, Fischer I, Vig II, Rössler, Kritzer. I. B) csapat: Morgi I, Schwarz I, Kiss, Grosser, Kohn, Sonnenfeld, Pilkó, Fischer II, Hirschler, Székely, Bubenheimer, Trosler, Eisler, Deutsch I, Deutsch II, Breszlauer, Keller I, Bognár. Ifj. csapat: Roth I, Hauswirth, Rosenberg, Groszepeisz, Weinberger, Kacaf II, Kott, Wellner II, Szántó, Weisz, Weiner, Klein, Piszker, Frank. Rapid (törpecsapat): Starcsevics, Palko II, Marberger. Korénias. Kacaf III, Wagner, Klauber, Schossberger II, Roth II, Schossberger I, Veljkovics, Sepsi, Gabelsek.

Az „Achilles“ kerékpáregylet f. hó 14-én rendezi házi versenyét a következő számokkal: 1. 40 km. országúti verseny I. osztályú futók részére. 2. 1000 m. megnyitó II. osztályú futók részére. 3. 1000 m. hölgyek részére. 4. 3000 m. sprint I. oszt. futók részére. 5. 6000 m. hármas II. oszt. futók részére. 6. 1000 méteres sprint ifjúságiaknak. 7. 1000 m. kezdőknek. 8. 6000 m. 5-ös staféta a, b, c, d, csapatok részére. A verseny Noviszádon a Futaki-országúton lesz megtartva d.u. 1 órai kezdettel. Beléptidij ülőhely 10, állóhely 5 dinár. A versenyen csak azok a tagok indulhatnak, akik nincsenek tagdíj hátralékban. Díjazás: tiszteletdíjak és oklevelek. Nevezéseket az egylet minden este 10 óráig fogad el.

Ujjonnan renoválták az Elite kávéház

különtermét, hol családi összejövetelek, kisebb mulatságok rendezhetők. **Zongora, zongorista** rendelkezésre áll. Szíves látogatást kér **Váradi Lajos**.

TÖZSDE

A dinár árfolyamai

Bécs	1254—	Prága	59'80
London	275	Berlin	739 50
Zürich	914.50	Budapest	12.61

November 5	Zürich zárlat	Beograd zárlat	Zagreb zárlat	Budapest zárlat
Beograd	914.50	—	—	1261
Zürich	—	10.94	—	13172
Newyork	518.—	56.60	—	—
London	2514.—	274.95	—	346175
Páris	17.27	189.—	—	2375
Milano	—	245.—	—	3095
Prága	15.36	167.95	—	2160
Berlin	123.35	13.48	—	16977
Budapest	72.70	797.—	—	—
Brüsszel	72.20	—	—	9937
Bécs	73.20	799.50	—	1075
Bukarest	2.75	30.—	—	382
Amsterdam	207.35	—	—	—
Szótija	3.74	—	—	519
Oslo	—	—	—	—
Szaloniki	—	—	—	—
Stockholm	—	—	—	—

Noviszadi terménytözsde

1926 november 5. (Hivatalos jegyzések)

Buza, bácskai 75 kg. 2 százalékos d. k. kötés 287'50 (200 mm), bácskai szokvány Hajó, Tisza r. k. kötés 297'50 (1000 mm). Zab, bácskai d. k. 150 (100 mm). Tengeri, bácskai öreg d. k. kötés 185 (200 mm), bácskai öreg minta szerint d. k. kötés 172'50 (100 mm), bánáti új d. k. kötés 130 (200 mm), bánáti szárított d. k. kötés 155 (500 mm), bánáti öreg d. k. kötés 170 (100 mm), szerémi szárított d. k. kötés 157'50 (300 mm). Buza-korpa, bácskai új jutazsákban d. k. kötés 112'50 (200 mm). Irányzat: változatlan.

ODEON KOHNI DRUG ODEON
 nov. 6. és 7-én
 Kedélyes vigjáték 8 felvonásban. — Mindvégig szórakoztató!

A DUNA VIZÁLLÁSA

Október 21-én reggel	— — —	161
Október 22-én	" — —	159
Október 23-án	" — —	158
Október 24-én	" — —	157
Október 25-én	" — —	156
Október 26-án	" — —	168
Október 27-én	" — —	203
Október 28-án	" — —	248
Október 29-én	" — —	297
Október 30-án	" — —	330
Október 31-én	" — —	349
November 1-én reggel	— — —	357
November 2-án	" — —	361
November 3-án	" — —	365
November 4-én	" — —	384
November 5-én	" — —	396

Szerkesztésért és kiadásért felel
TOMÁN SÁNDOR

APRÓ HIRDETÉSEK

KIADÓ

KIADÓ november 15-től egy elegáns butorozott utcai különbejárati szoba és egy elegáns butorozott utcai különbejárati szoba zongora használatával Futoški put 91. Villa, villamos megállóval.
1254-1

KÉT BUTOROZOTT SZOBA konyahasználatával azonnal kiadó. Erdek- lődni lehet Piroši ut 7. sz.
1535-1-3

ALLÁST KERES

Onálló nemet-szerb LE- VELEZŐNŐ óralevezést vállal kedvező feltételek mellett. Cim a kiadóban.
1528-1-0

ELADÁS

ELADO 2 modern ágymatracokkal, éjjeliszekre- nyekkel, asztalok, székek, kályha, jégkészítő, szivó- nyomószivattyú. Keresték 50-100 literes alloká- zán, füstcsöves Magyar- ska u. 5.
1556

FERFI Singer-varrógep olcsón eladó Bana Jelasića (Mikes Kelemen) u. 6.

VEGYES

Elsőrendű HÁZIKOSZT, kitűnő italok, naponta ZENE, TÁRSASBÉDEK és BANKETEK megren- dezését vállalja WINKLE- sörözősarnok. Torer György vendéglős.
1071-1-0

HIRDETÉSEK

Van szerencsem a n. é. közönség szíves tudomá- sára hozni, hogy **ma, szombaton este** **disznótoros vacsorát** rendezek

Vasárnap pedig a szokásos **táncmulatság**, amelyre a tisztelt vendégeimet ezúton meghívom. Jó italtól gondoskodik. Tisztelettel

SZATHMÁRY LAJOS, vendéglős
Jovan Aranyijeva ul. 19.

Naptárírusok figyelmébe!

A legnépszerűbb és legkedveltebb naptarak: a **Regelő Bácsi Naptára** és a **Magyar Családi Naptár**

elkészültek. A naptarak 144 oldal terjedelemben, 4° (kvart) alakban készültek, az ünnepek és vasár- napok **vörös nyomással**, pontos vasári és nevnap- i jegyzékkel, bőseges irodalmi és humoros tartalommal, tömördek keppel és illusztrációval. Bolygók járása, időjárás, százesztendősi jövendő- mondó, Hold tényváltozása, Nap kelte és nyugta, Hold kelte és nyugta, külön rom. kath., külön protestans, külön görög keleti és külön izraelita naptárresz.

A naptárakba bekötve három érdekes és tar- talmas képes füzet van mellékelve és pedig: **Róza Sándor élete, szerelme, kin- valatása és halála.**

Gyermekmesék és pajkosságok, több humoros keppel.

Almoskönyv, számos illusztrációval.

Dacára annak, hogy a naptarak **kétszer oly nagy** nagyságban és terjedelemben jelennek meg, mint a többi naptarak, tekintettel a nehéz pénzügyi helyzetre, a naptarak ára rendkívül mé- sékeltlen van megállapítva.

Kerjen arajánlatot! — Megrendelhető:

a **Farkas és Dürbeck-nyomdában**
Novisad, Željeznička ul. 30.

A naptárak írtküldésért már megkezdjük

Komlószáritókat

készít a legjobb kivitelben
vas és horg. komlódrótot

állandóan raktáron tart s a legolcsóbban árusít

Kramer Testvérek

sodronyáru, fonat és vasszerkezeti gyára

Novi Sad, Mali Liman.

1460-1-0

Tisztelettel értesítem ismerőseimet és t. vendé- geimet, hogy f. hó 6-án, szombat este 7 órakor

nagy disznótoros vacsorát

rendezek. Kitűnő italokról és jó tambura- zenekarról gondoskodik. Maradok tisztelettel

Peikert Ferenc

vendéglős Ustavska (Alkotmány) ucca 42.

Árlejtési hirdetmény

Rumenka-kiszácsi vízi társulat f. hó 12-én d. e. 11 órakor Kiszácsi községében nyilvános szóbeli árlejtés útján kiadja a főcsatorna tisztít- ását 8891 m. hosszban a Jegricska beömlésétől számítva. A feltételek a kiszácsi községi jegy- zőnél megtekinthetők. Leteendő 3000 Din. kaució.

Kiszácsi, 1926. november 4-én.

Pavle Popović Pecija
társulati elnök.

Gyermektelen házaspár december 1-ére két szobá- ból és mellékhelyiségekből álló

lakást

keres lehetőleg a belvárosban Ajánlatokat REKLAM hirdetőiroda Novi Sad, Jevrejska ul 6 továbbít.

Ma, szombaton este 6 órától nagy

disznótoros vacsora

a Soós-vendéglőben, Ustavska u.

1552-1

Üres szoba

a centrumban azonnal kiadó. Cim: **Kardos** hirdetővállalat, Novisad, Vilson trg 7.
Telefon 3 70.

Ma, szombaton este malacpecsenye

holnap, vasárnap délutántól hajnalig

táncmulatság

Futoški put 132. sz. alatt a

LOVAČKI DOM-ban,

Kitűnő zenekar!

Állandóan frissen darált

kukorica dara

kapható. Kukoricát darálásra elfogadok.

Gausz János

Novi Sad, Futoški put 66. — Telefon 534.

Árlejtési hirdetmény

Novisad város tanácsa ezennel nyilván- nos árlejtést hirdet egy vasszerkezeti beton- fallal kitöltött árusító pavillon felépítésére, amelynek méretei a következők:

Az alap szélessége 180×180 cm. Nyolc- szög, amelynek szembenlevő oldalai 100 cm; és a sarkok nem lehetnek keskenyebbek 45 foknál.

A szabályszerű okmánybélyegekkal el- látott ajánlatok 1926. november 15-én dél- előtt 10 óráig nyújtandók be a városi iktá- tóban.

Elkészített ajánlatok, vagy olyanok, ame- lyek nem felelnek meg az árlejtés feltételei- nek, nem vétetnek tekintetbe.

A felvétel, valamint a részletek a városi mérnöki hivatalban a hivatalos órák alatt tekinthetők meg.

Az ajánlat benyújtása előtt az ajánlott összeg 5 százaléka a városi pénztárban le- fizetendő és az ajánlatokhoz a befizetésről szóló elismervény csatolandó.

A város fenntartja magának a jogot, hogy a benyújtott ajánlatok közül szabadon választhasson, tekintet nélkül a megjelölt összegre s hogy szükség esetén újabb árlej- tést hirdessen.

Az ajánlattevőket az állami számvevő- ségi törvény rendelkezéseire és végrehajtá- sára figyelmeztetjük.

Novisad város tanácsa, 1926. november 4-én. 40 031 — adm. szám.

Lakics Jován s. k.
alpolgármester.

Kiadó lakások

1 szoba-konyha 500-tól 800-ig, 2 szoba-konyha 1000-tól 1500-ig Úgynöknél, Jevrejska ul 4

Beck János

papirkereskedése és könyvkötészete

NOVI SAD, Futaki ut 94.

Állandó nagy választék képeslap újdonságokban.

Nagy raktár divatos, mo- dern levélpapírokból.

Iskolacikkek, író- és rajz- szerek, képeslap albumok, emlékkönyvek a leg- olcsóbb árakon.

Géperőre berendezett modern könyvkötészet

BUTORT: Hálószoba, Ebédlő és Irodaberendezést stb. elsőrendű, a leggyorsabbtól a legfinomabb kivitelig **nagyban és kicsinyben** mindenkor olcsóbban vásárolhat, mint bárhol és a legkedvezőbb **fizetési megkönnyítéssel**

ATLASZ D. D. butor és faárugyárban, NOVISAD